

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra ruského a francouzského jazyka
Pedagogická fakulta
Západočeské univerzity v Plzni
Veleslavínova 42
301 00 Plzeň
tel. 377 63 6171

Protokol o hodnocení

Bakalářské práce

Práce: bakalářská

Posudek: oponenta

Práci hodnotil(a): Mgr. Michaela Pešková, Ph.D.

Práci předložil(a): Lucie Novotná

Název práce: Vnímání pobytů ruských (sovětských) vojsk na českém území

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce bylo popsat vnímání pobytů ruských (sovětských) vojsk na českém území v diachronickém pohledu několika staletí a toto vnímání doložit zejména svědectvími pamětníků. Tento cíl práce splňuje, ale ne v takové míře, v jaké by mohla.

OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.)

Téma práce je velmi náročné a nejednoznačné. Vyžaduje jak širší historické znalosti, tak systematickou práci s prameny, jakož i povědomí o (psychologických) mechanismech hodnocení „cizího“. Skloubit všechny aspekty tématu v rozsahu bakalářské práce de facto není možné. Autorka se věnuje zejména deskripci jednotlivých etap pobytu ruských vojsk, správně v chronologickém přehledu, s historickým ukotvením, s poukázáním na hlavní příčiny těchto pobytů a jejich průběh a následky. Uvádí řadu charakteristických detailů, takže výklad je velmi plastický. Věnuje se i polopozapomenutým událostem a také zajímavým jevům, jako že vojáci často nevědí, kde jsou, nebo že výměnný obchod vede k dobrým vztahům. Vhodně se dotýká historie každodennosti.

Problémem práce je, že se soustředí na historické události, ale méně na samotné téma práce, tj. na vnímání těchto událostí. Autorka sice konstatuje, že jednotlivá období byla vnímána různě (kladně, záporně) či nejednoznačně, ale jen velmi stručně. Správně zmiňuje pozitivní hodnocení například pod vlivem panslavismu. Daný fenomén je ale mnohem složitější a barvitější a bylo zapotřebí ho více promyslet a analyzovat. Je třeba si hlavně uvědomit, kdo je hodnotitelem, a jaký to má na hodnocení vliv. U některých publikací to byli ruští autoři, takže jejich hodnocení je zcela pozitivní, což nemusí odpovídat českému pohledu. Bylo možné

shrnout, jaký je rozdíl ve vnímání vojsk, pokud se jedná o různé způsoby pobytu: pouhý přechod (Čechy jako tranzitní země) – osvobození – okupace. A analyzovat, jak se to projevuje v mentálních obrazech cizích vojsk a verbalizaci těchto obrazů. Je také také značný rozdíl v obecném narativu, veřejném mínění a egohistorii, v postojích deklarovaných a skutečných. Jedna událost může být také hodnocena zcela jinými slovy (labelizace). Autorka se nevěnuje působení ideologie a její propagandy, které mají na hodnocení zásadní vliv. Vůbec není zmíněn fakt přehodnocování a přepisu historie, který přichází vždy se změnou režimu a transformuje se s aktuálními událostmi. Pobyt cizích vojsk je kulturně univerzálním jevem, je třeba ho zkoumat i v obecném, v antropologickém a také imagologickém rámci.

Popis jednotlivých období je disproporční, a to ve prospěch dřívějších století. Zásadnímu pobytu sovětských vojsk v roce 1945 je věnována pouze cca stránka. Pořízení svědectví k roku 1968 je vhodné, ale 2 respondenti jsou velice málo a autorka ze záznamů nevyvozuje obecnější závěry. Je otázka, zda si ruská vojska rozuměla s českých (německým) obyvatelstvem jazykově. V 19. století spíše ne. V 60. letech jistě více – a v autentických textech a nápisech z roku 1968 se také dá doložit vnímání sovětských vojsk Čechy.

Některé podkapitoly souvisejí s tématem okrajově, např. pobyt Petra I., dále informace o lázeňských hostech, pasáže o ruských imigrantech. Časová osa je funkční, u let 1945 a 1968 by stálo za to události více rozepsat. Závěr práce představuje shrnutí obsahu práce, ale ne řádné závěry.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Text je celkově přehledný, logicky členěný, kapitoly na sebe navazují. Autorka se drží odborného stylu. Citace jsou uváděny formálně správně. Autorka pracuje s řadou zdrojů, často archivního charakteru, což je nutné ocenit.

Autorka uvádí, že kvůli autorským právům nemohla přiložit fotografie. S odkazem na zdroj by to možné bylo. Nicméně v práci chybějí spíše mapy. Jednak přechodů vojsk (pouze Kutuzov), jednak například demarkační linie 1945, míst sovětských posádek po roce 1968. Vlastní obrazový materiál bylo možné pořídít také přímo na území Plzně.

V práci se objevují některé stylistické nesrovnalosti či agramatismy (rusismus „na teritorii“, s. 3), pravopisné chyby („České území“, s. 4 a dále), archaismy ve výkladu pod vlivem zdrojů („Potkali chudáky a dali jim peněz.“, s. 13.). Neruší však celkovou čistotu textu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práce vznikala s evidentním tvůrčím nasazením, s pátráním v původních pramenech, Ve výsledku poskytuje ucelený přehled o pobytu ruských (sovětských) vojsk na našem území. Bylo potřeba více se zaměřit na vlastní téma a „vnímání“ těchto pobytů, dobová svědectví podrobněji a hlouběji analyzovat, shrnout, vyložit v obecném rámci. Jednotlivé historické etapy jsou pojaty rozsahově disproporčně.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- 1) Jak můžeme různá hodnocení doložit v lexikální rovině? Když např. srovnáte zápisy ze s. 12 („hrdinské vzezření“, „překrásné chování“) se s. 29 („vtrhlo“, „přitáhlo“) a se s. 25 („ubozí ruští zajatci“) – nakolik jsou výrazy expresivní, jsou opačného významu, jaké emoce vystihují (obdiv, údiv, strach, lítost...)?
- 2) Které české obce se přezdívalo v 70. letech Brežneves a proč?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

velmi dobře

V Plzni 10.6.2022

Podpis

